

זמני השבת

כניסת שבת: 19:06

יציאת שבת: 19:57

רבנו תם: 20:49

הזמנים לפי אופק באר שבע

אור הנר

העלון השבועי
למשפחה

פרקי אבות ב'

עורך: נריה אטון, פרשת אמור,

נא לא לקרוא בשעת התפילה, העלון טעון גניזה.

דבר העורך

פרשת אמור

מחזק מאוד

חובה לקרוא!!!

"שור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תזות אמו וביום השמיני

והלאה ירצה לקרבן אשה לה"

ביארו חז"ל (ויקרא רבה כז, ה) מכל בעלי החיים לא הכשירה התורה להקריב קרבנות למזבח אלא דווקא ממינים אלו, משום 'האלוקים יבקש נרף' (קהלת ג טו) הקב"ה מרום ומגביה דווקא את אלו שרודפים אחריהם.

"אמר הקב"ה, שור נרף מפני אריה, עז מפני נמר, כבש מפני זאב, לא תקריבו לפני מן הרודפים אלא מן הנרדפים.

ומאריך המדרש ומתאר כיצד הקב"ה בוחר רק בנרדפים: 'הבל נרף מפני קין, ובחר הקב"ה בהבל. נח נרף מפני בני דורו ובחר הקב"ה בנח. אברהם נרף מפני נמרוד ובחר הקב"ה באברהם. ישראל נרדפין מפני האומות ובחר הקב"ה בעם ישראל".

ועלינו לדעת שהדברים הללו אמורים לא רק לגבי מי שנרדף על ידי בעלי חיים או על ידי חבריו. אלא בכל ענין וייסורים הרודפים אותו שעל ידם יזכה שאלוקים יבקש את הנרדף, והקב"ה מתקרב אליו ביותר ומרוממו ומקדשו.

סיפור מדהים שסופו נגמר לפני קצת יותר מחודש סיפר רבי אברהם אלימלך בידרמן שליט"א: תחילת הסיפור ב'פרשת פרה' שנה שעברה תשפ"א, וסופו ב'פרשת פרה' של שנה זו, וכך היה המעשה:

איש יהודי המתגורר בוויאלמסבורג שזכה לחגוג שבת חתן לבנו ב'שבת פרה' הזמן חזן דגול ובעל שם ויודע לנגן להנעים את תפילות השבת בבית הכנסת בו מתפלל 'בעל השמחה' בפני כל הקהל העצום המכיל אלפי מתפללים.

ואכן בתפילת שחרית של שבת ניגש ה'חזן' לתיבה והחל לסלסל בתיבות התפילה להנאת הציבור. והנה באמצע שהאריך ב'וכלם מקבלים עליהם עול מלכות שמים זה מזה' התעצבן עליו זקן אחד שקצה נפשו בכל האריכות והסלסולים למיניהם, והחל לעעוק בקול נו... נו....

אך 'בעל השמחה' ושאר המתפללים עודדו את החזן להמשיך בשלו, וכשהגיע ל'לא-ל ברוך נעימות יתנו' פתח הש"ץ בניגון מתחילתו, וככה הטעים כל תיבה ותיבה, ולפתע באמצע שאמר 'המחדש בטובו' הרגיש בסטירת לחי הגונה על לחיו... אותו זקן לא שלט על כעסו ובחרון אפו ניגש והכהו 'לעיני כל המתפללים'... אמנם החזן הצליח לשמור על

ישוב דעתו והמשיך בתפילתו כאילו לא היה כלום, תארו לעצמכם איזה בושות ספג החזן לעיני כל המתפללים, אך הוא לא ענה והמשיך בתפילתו.

אבל אותו זקן לא נרגע, והגדיל לעשות שתיכף לאחר תפילת עמידה בלחש, כשסיים החזן את תפילתו ופסע ג' פסיעות לאחר 'עושה שלום' - מיהר הזקן ותפס את התיבה.

כשהוא מודיע בקול "איני זו מכאן... עד שיחליפו את החזן הזה". ניסו קהל המתפללים לדבר על ליבו שיעזוב את ה'תיבה' ויניח לחזן להתפלל ברוגע אך הזקן 'התבער' בעמדתו ואמר "מעתה אני החזן". החזן החוויר כולו ולא ידע מה לעשות.

עד שניגש אליו זקן אחר, זקן בגיל, וזקן שקנה חכמה. ואמר לו בנחת: "רע לך כי לפי ההלכה אסור לענות אחריו אמן, כי אינך שליח של הציבור (אלא שלחת את עצמך...) ואינך מרוצה לקהל".

נתעשת אותו זקן וחזר למקומו כשהוא מניח לחזן לגשת. ואכן התפלל החזן לפני התיבה את חזרת הש"ץ. בשעה שהולך החזן את הספר-תורה לעבר התיבה, קראו כל הקהל לעברו "ישר כח",

"ישר כח"... וברכוהו ושבחוהו על תפילתו העריבה. אך שוב התעורר הזקן וצעק עליו וגדפו כשהוא קורא בקול שהחזן זימר היום כמו פרה אדומה...

ושוב שתק החזן, שמע חרפתו ולא השיב, ג' פעמים פעם אחר פעם ואינו פוצה פה.

בדרכו למקומו - לאחר שהניח את הס"ת בתיבה - נתבקש על ידי אחד המתפללים אשר לחש באזניו, אנא הענק את זכות הביזנות והשתיקה לטובת אברך אחד שכבר עברו עליו שבע שנים מיום נישואיו ועדיין לא זכה לפרי בטן. בטוב ליבו שמע החזן ובירך אותו בלב שלם. ואכן 'כעת חיה' בשבת פרה תשפ"ב נערכה השמחה לרגל חולדת הבת לאותו אברך. אמרים חז"ל (חולין פט.): "אמר רבי אילעא: אין העולם מתקיים אלא בשביל מי שבולם את עצמו בשעת מריבה, שנאמר: תולה ארץ על בלימה".

אתה מרגיש שהערות רודפים אותך? יסורים רודפים אותך? תפנה לקב"ה - הוא עוזר לנרדפים, שבת שלום ומבורך.

פרפראות לתורה

"והוא אשה בבתוליה יקח"

כותב כאן רבי יעקב בן אשר, "בעל הטורים":
"והוא" – בגימטריא י"ח, ובא הכתוב לרמז, שכן י"ח שנים ראוי לשאת אישה, כדברי רבי יהודה בן תימא במסכת אבות (פרק ה', משנה כ"א): "בן שמונה עשרה לחופה".
וכן אמר דוד המלך בתהלים (י"ט, ו): "והוא כחתן היוצא מחופתו".

ראוי לציין, שיום ל"ג בעומר חל תמיד ביום י"ח באייר, וביום זה נערכות מידי שנה יותר חופות מכל יום אחר בשנה.

"ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קדש..."

מעשה בחסיד אחד, שהייתה לו פרה אחת חורשת. לימים ירד אותו חסיד מנכסיו ומכר את פרתו לנכרי אחד. חרש בה הנכרי שישה ימים של חול, בשבת הוציאה לחרוש בה, רבעה תחת העול ולא רצתה לעשות מלאכה. היה הולך ומכה אותה, והיא אינה זזה ממקומה. כיון שראה כך, הלך הנכרי אצל אותו חסיד ואמר לו: בוא וקח פרתך! ששת ימים עבדתי בה, וביום השבת הוצאתיה לחוג – ורבעה תחת העול ולא רצתה לעשות שום מלאכה בעולם. וכמה שהייתי מכה אותה היא אינה זזה ממקומה.

כיון שאמר לו כך, הבין אותו חסיד מפני מה אינה עושה מלאכה, מפני שהייתה רגילה לנוח בשבת. אמר לו אותו חסיד: בוא אני מעמידה ואעשנה חורשת.

כיון שהגיע אצלה, אמר לה באוזניה: הוי פרה, פרה! כשהיית ברשותי, היית נינוחה בשבת, עכשיו שגרמו עוונותי ומכרתך לנכרי זה – בבקשה ממך, עמדי ועשי רעון אדונך! מיד עמדה וביקשה לעשות מלאכה. אמר הנכרי לאותו חסיד: איני מניחך, עד שתאמר לי מה עשית לה ומה אמרת לה באוזניה. שמא כישפת אותה? אמר לו אותו חסיד: כך וכך אמרתי לה. כיון ששמע כך אותו נכרי נשא קל וחומר בעצמו, ואמר: ומה זו שאין בה לא שיחה (כושר דיבור) ולא דעת ולא תבונה – הכירה את בוראה, אני, שבראני הקדוש ברוך הוא בצלמו ובדמותו ונתן לי דעת ובינה – לא אכיר את בוראי?! מיד בא ונתגייר, וזכה ללמוד תורה ונקרא רבי יוחנן בן תורתה" (בן הפרה, זכר לאותה פרה שגרמה לו להתגייר).

"וספרתם לכם ממוזרת השבת... שבע שבתות תבימו"

אחרי ספירת העומר אנו אומרים מדי ערב את התפילה הבאה: "הרחמן הוא יבנה לנו בית המקדש ויחזיר העבודה למקומה במהרה בימינו".

נשאלת השאלה: מדוע תיקנו הקדמונים לומר תפילה זו דווקא אחרי ספירת העומר?

משיבים על כך חכמי ישראל: מצוות ספירת העומר ביום ט"ז בניסן. ומשחרב בית המקדש ובטלה מצוות "הקרבת העומר" אין ספירת העומר מן התורה אלא מדברי חכמים – "זכר למקדש" – כמו בא במסכת מנחות (ס"ו, ע"א). משום כך אנו פונים בתפילה מדי ערב בגמר ספירת העומר, שהבורא ישיב במהרה את עבודת בית המקדש כבשנים קדמוניות, כתוצאה מכך נקיים גם את ספירת העומר כמצווה מן התורה, ולא "זכר למקדש"...

"פניני הבן איש חי"

"והבאתם את עומר ראשית קצירכם אל הכהן... ממוזרת השבת יניפנו הכהן"

במסכת ראש השנה (טז.) אמרו: "מפני מה אמרה תורה הביאו עומר בפסח? מפני שהפסח זמן תבואה הוא, אמר הקב"ה: הביאו לפני עומר בפסח כדי שתתברך לכם תבואה שבשדות" עד כאן דברי הגמרא.

ולכאורה יש להקשות, אם כל הסיבה להבאת העומר היא כדי שתתברך התבואה שבשדות, מדוע אנו מביאים את העומר "ממחרת השבת", ביום השני של חג הפסח, הלא כבר ביום הראשון של פסח אנו נידונים על התבואה, כמו שכתבו המפרשים, ואם כן בדין שנביא את העומר ביום הראשון של פסח – אותו היום הוא יום הדין של התבואה.

ונראה לבאר, שאילו היו מביאים את העומר ביום הראשון היה פתחון פה למקטרג לומר, שאין ישראל מקימים את המצוות לשם שמים, שכל הסיבה שמביאים את העומר הוא רק כדי שתתברך התבואה ולא משום שכן הוא רצונו של הבורא, ולכן אנו ממתינים עד לאחר שנגזר כבר הדין של התבואה ורק אז אנו מביאים את העומר, שבכך אנו מכריזים שהסיבה האמיתית להבאת העומר היא מחמת שכן ציוונו הבורא ולא מחמת שום סיבה אחרת. ובכל זאת הבאת העומר מועילה שתתברך לנו התבואה שבשדות, שמחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, והקב"ה יודע כבר ביום הראשון של פסח שבכוונתנו להביא לפניו עומר למחרת, ולכן הוא מברך את התבואה.

אור החיים על הפרשה

"ויאמר ה' אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו"

תמה אור החיים הקדוש מהו הלשון אמר אל הכהנים, מדוע שינה מהסדר הרגיל כפי שאומר בכל התורה דבר אל הכהנים.

גם מדוע כתב הכהנים לפני בני אהרן, היה לו לומר להפך בני אהרן הכהנים.

התירוץ הוא כפי שכתוב בתנחומא כאן, אמר הקב"ה למשה אין נאה ליוצא ונכנס לפני להסתכל במת.

וכן מתבארים הדברים, אמור לשון מעלה, אל הכהנים כיון שהם כהנים משרתי פני מלך וזהו מעלתם. לכן לא יטמאו לנפש אדם, ולכן הקדים את התואר הכהנים למתואר בני אהרן, כי הטעם לציווי שלא יטמא בעמיו. הוא משום מעלתם שהם כהנים. שפירושו של דבר. כיון שהם יוצאים ונכנסים לפני.

הלך הנלמד מדבריו שאין כל בני אדם שווים. ואלו המשרתים פני המלך יש להם להיזהר יותר לפי מעלתם, לא יטמאו למת, כי לא מתאים לטמא לשרת את המלך, גם תלמידי חכמים צריכים להיזהר להתנהג לפי מעלתם.

(ישובים ותירוצים על אור החיים הקדוש)

הלכות ספירת העומר

אכילה ושתייה קודם ספירת העומר

א. בימי הספירה חצי שעה קודם השקיעה, לא יאכל סעודה של פת או עוגה יותר משיעור כביצה, ואפילו התפלל כבר מנחה, כל עוד לא קיים מצות ספירת העומר. ואם התחיל בסעודת היתר, דהיינו קודם לכן, והגיע זמן ספירת העומר, אינו צריך להפסיק מסעודתו, לספור העומר, אלא יספור העומר כשיסיים את סעודתו. אבל אם התחיל באיסור, כיון שאין טורח כלל להפסיק, טוב שיפסיק לרגע מסעודתו ויספור ספירת העומר.

ב. אם ביקש מחברו שיזכיר לו לברך על העומר, מותר לו לאכול, וכן אפשר לסמוך לכוון שעון מעורר באופן שיזכיר לו לספור העומר, וכן אפשר לאכול ולסמוך על מה שיש לו מנין קבוע לערבית.

ג. הסופר את העומר באמצע הסעודה, יקפיד לברך כשאין בפיו דברי מאכל, שבכל ברכה יש לברך אותה כשאין בפיו דברי מאכל, כדכתיב: "ימלא פי תהלתך".

ד. מותר לכתחילה לטעום פירות ולשתות משקין לפני ספירת העומר. וכן פת או עוגה מותר עד שיעור כביצה.

ה. מי ששכח לספור את העומר בלילה, יספור ביום בלי ברכה, מעיקר הדין רשאי לאכול ביום קודם שסופר בלא ברכה. ומכל מקום נכון שלא יאכל ולא יכנס למרחץ וכדומה עד שיספור את העומר תחילה בלא ברכה, כדי שלא ישכח לספור.

ו. מי שמתפלל בערב שבת בפלג המנחה, וסופר את העומר לאחר צאת הכוכבים, מותר לו לאכול סעודת ליל שבת אף תוך חצי שעה לצאת הכוכבים. וכשיגיע צאת הכוכבים יעמוד ויברך ויספור את העומר. וראוי ונכון שיעשה לעצמו סימנים שלא ישכח לספור את העומר, ולחזור ולקרוא קריאת שמע. ומושב זקנים שמתפללים מוקדם, ואם לא יספרו את העומר יש חשש שישכחו לגמרי, ואז יפסידו גם את ספירת היום, וגם את כל הימים שמכאן ולהבא, ימנו את העומר לכל הפחות ללא ברכה על תנאי, שאם יזכרו בלילה יחזרו למנות בברכה.

ז. מותר להתחיל לאכול סעודה שלישית סמוך לשקיעה, אף שהוא בתוך חצי שעה לזמן ספירת העומר. אחר שסעודה שלישית היא סעודת מצוה, ואין בזה איסור של אכילה קודם קיום המצוה. ובפרט שהרגילות היא להתפלל ערבית אחר סעודה שלישית, ואין חשש שמא ישכח מלספור את העומר.

החיבים בספירה

א. נשים פטורות ממצות ספירת העומר, הואיל ויש לה זמן קבוע, וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות. ואם רצו לספור בלי ברכה רשאות. אבל אינן רשאות לברך, שהיא ברכה לבטלה. ועל פי הסוד טוב שהנשים לא תספורנה כלל העומר אף בלי ברכה. וגם הנשים מבני עדות אשכנז אינן נוהגות לברך ולספור את העומר, או מפני שאינה אלא דיבור בעלמא, ואינן מברכות אלא על מצוה שיש בה מעשה, או מפני שיש חשש שישכחו בחלק מן הלילות לספור ספירת העומר, או מטעם שעל פי הקבלה אין לנשים לספור את העומר כלל.

ב. מצוה לחנך את הקטנים לספור את העומר בכל יום, ויש לחנכם לספור עם ברכה כדת. ואין הקטן יכול לברך ולספור אלא לעצמו, אבל אינו מוציא את הגדול ידי חובה.

(ילקוט יוסף)

הטעמים לספירת העומר

המקור לספירת העומר?

החל ממוצאי היום הראשון של חג הפסח עד חג השבועות סופרים ספירת העומר, שנאמר: "וספרתם לכם ממחרת השבת, מיום הביאכם את עומר התנופה, שבע שבתות תמימות תחיינה, עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום" (ויקרא כג, טו – טז).

הטעם: מתן תורה הוא הסיבה העיקרית שבעבורה נגאלו ישראל ממצרים, כדי שהם יקבלו את התורה ויקיימו את מצוותיה. כבר במחזה הסנה הבוער, למרגלות הר חורב, נאמר למשה רבנו: "בהוציאך את העם ממצרים, תעבדון את האלוקים על ההר הזה". כאשר הוציא משה את בני ישראל ממצרים הודיע להם, כי עתידים הם לקבל את התורה והמצוות בהר סיני. לכן, למן היום בו יצאו ממצרים לא פסקו מלמנות את הימים והשבועות עד ליום הנכסף, בו תוענק להם התורה. דומה הדבר לאדם המעפה למאורע בכליון עיניים, והוא סופר את הימים עד להתרחשותו (מורה נבוכים לרמב"ם חלק ג פרק מג, החינוך מצוה שו).

טעם נוסף: מפני שהעולם שרוי בדאגה מפסח עד שבועות על התבואה ועל האילנות, כמבואר במסכת ראש השנה (דף טז, א): "אמר רבי יהודה משום רבי עקיבא: מפני מה אמרה תורה הביאו עומר בפסח? מפני שהפסח זמן תבואה הוא; אמר הקב"ה: הקריבו לפני עומר בפסח, כדי שתתברך לכם תבואה שבשדות. ומפני מה אמרה תורה הביאו שתי הלחם בעצרת? מפני שעצרת זמן פירות האילן הוא; אמר הקב"ה: הקריבו לפני שתי הלחם בעצרת, כדי שיתברכו לכם פירות האילן". ולפיכך ציווה הקב"ה לספור ימים אלו, כדי שנזכור את דאגת העולם ונשוב אליו בלבב שלם, ונתחנך לפניו לרחם עלינו, שיהיו התבואות כתקן שהן סיבת חיינו, שאם אין קמח אין תורה (מטה משה סימן תרפה).

טעם נוסף: הימים הללו, שבין פסח לשבועות, הם ימי מלאכת השדה, והמעבדים את ארמותיהם נמצאים כל התקופה כולה בשדה. מתוך עיסוקם בקציר עלולים בני העם לשכוח את התאריך, בו חל חג השבועות הקרב, וממילא גם את הצורך לעלות לרגל לירושלים ולהביא לשם ביכורים קודם החג. לכן נצטוו לספור מפסח ועד שבועות ארבעים ותשעה יום, ואז ידעו אל נכון מתי חל חג השבועות ומתי יש לעלות לרגל ולהביא ביכורים (אבודרהם הלכות ספירת העומר).

טעם נוסף: לפי ששטחה של ארץ ישראל הוא ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה, ובית המקדש באמצע – הרי מאתיים פרסה לכל צד. ובעשרים יום לכל היותר יגיע אדם לביתו בחזרו מן המקדש אחרי פסח, שכן מהלך אדם בינוני ביום – עשר פרסאות. ובעשרים יום יחזור לעלות לרגל לחג השבועות, הרי ארבעים יום. ושבע שבתות שאינו הולך בהן, הרי ארבעים ושבעה ימים. נותרו עוד שני ימים לכל היותר שבהם רשאי הוא להתעכב בביתו. לכן ציווה הקב"ה לספור את הימים כדי שלא ישכח ויתעכב בביתו יותר מן הראוי (מטה משה סוס"י תרפה, בשם הר"ר שמואל).

סיפורי צדיקים

המארח שלא הסכים למחול

הייתה זו שעת לילה מאוחרת ביום חורפי למדי. בין סימטאות העיירה גוסטינין התרוצץ לו יהודי, איש עסקים שנקלע למקום וחפש מקום לינה.

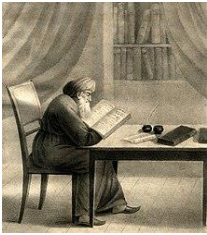
באחד החלונות הוא הבחין באור דולק, ומבלי להסס הוא דפק בחוזקה על הדלת, מבקש מבעל הבית שיאפשר לו להיכנס ולנוח עד שיעלה השחר. מבלי ידיעתו, האורח נקלע לביתו של הצדיק רבי יחיאל מאיר מגוסטינין, שהיה ידוע בכינויו "היהודי הטוב מגוסטינין". רבי יחיאל שמח לקיים את מצוות הכנסת אורחים והוא הגיש לו כוס משקה חם ומיני מזונות. כנראה שניתן היה לראות על פני האורח שהוא רעב למדי, גם אחרי שאכל את העוגה... הצדיק ביקש להכין עבורו ארוחת ערב. הוא מצא סיר ובו דייסה בלתי מבושלת, וסיר נוסף בו היה שומן עוף. ללא כל ידיעה מוקדמת בבישול, עירבב רבי יחיאל מאיר את שני הסירים, הכניס אותם אל התנור ובישל "ארוחת ערב" חגיגית. האורח אכן היה רעב במיוחד וגמע גם את אותו תבשיל משונה. כשנסתיימה הארוחה מיהר המארח להציע לאורחו מיטה לישון בה, כשהוא מסתיר ממנו את העובדה שזוהי מיטתו שלו ושהוא יישאר ער במשך כל הלילה. בבוקר עשו הרב ואורחו את דרכם לבית הכנסת לתפילת שחרית. אחרי התפילה פתח איש העסקים בשיחה עם המתפללים, ותוך כדי שיחה הוא נחרד לגלות כי הוא התארח בביתו של הצדיק הגדול. ואף ישן במיטתו כשלהבי לא היה היכן לישון!

עצוב ומבויש הוא מיהר לעבר הרבי. "רבי, סלח ומחל לי!" הוא הפעיר בו. "לא ידעתי שזה ביתך. לו ידעתי, לא הייתי מטריח את הרבי להכין עבורי ארוחת ערב, ובטח שלא הייתי ישן במיטתו! אנא סלח לי על חוצפתי!" "אינני מוכן לסלוח לך!" השיב הרבי בלי להסס. האורח הרגיש רע מאוד, אבל הרבי המשיך. "יש לי תנאי אחד, שאם תהיה מוכן לקיים אותו אסכים לסלוח לך. התנאי הוא שבכל פעם שתבוא לעיירתנו, תתארח אצלי בבית. ראה, החסידים כאן מכבדים אותי מאוד, ולא מאפשרים לאיש להתארח אצלי. כך הם מונעים ממני לקיים את המצווה החשובה של הכנסת אורחים. ואילו אתה שזיכית אותי בקיום מצווה זו, לא רק שאין לך על מה להתנצל – אנא המשך לזכות אותי בכל פעם שתגיע לעיר זו".

(בית חב"ד)

צדיקים במיתתם קרויים חיים

רבי יצחק אלפסי הרי"ף

הרי"ף נולד בעיר קלעת חמאד באלג'יר. הוא למד בישיבת קירואן שבתוניסיה. הוא חי בתפר שבין תקופת הגאונים לתקופת הראשונים. וחתם את תקופת הגאונים, לכן יש המכנים אותו "גאון", כיוון שלא היסס לחלוק על הגאונים.

יש הסבורים כי עבר לעיר פאס שבמרקו ושל שמה קיבל את הכינוי **אלפסי** אחרים סבורים שיש לתת אמון בדברי אברהם אבן דאוד, שאינו מזכיר את העיר פאס בתולדות הרי"ף, ולכן לדעתם אין משמעות השם היא שמוצא משפחתו מפאס. לצד הרמב"ם והרא"ש, הרי"ף הוא אחד משלושת עמודי ההוראה שעליהם השתית ר' יוסף קארו את פסיקתו בשולחן ערוך, המהווה את אחד היסודות החשובים בהלכה מאז שנכתב.

הרי"ף נפטר בי' באייר ד'תתס"ג והוא בן 90. לאחר פטירתו נכתבו עליו קינות על ידי המשוררים רבי משה אבן עזרא ורבי יהודה הלוי, שכפי הנראה היה תלמידו. **אי"ה ביום רביעי י' אייר יום הילולתו זע"א.**

שידוך משמים

פעם ישב הרש"ש ולמד בספרו של הרי"ף. מרוב ריכוז הוא כמעט ולא שם לב לדפיקה בדלת, ורק כשחיים החיט הצעיר פנימה הרב הרים את ראשו מלימודו. 'שלום הרב! באתי להחזיר את ההלוואה שנתת לי מקופת הצדקה של העיר.' אמר חיים. הרש"ש תמיד היה מקפיד לרשום מיד כל חוב שהוחזר, אך הפעם היה טרוד מאוד בדברי הרי"ף.

'תודה לך. הנח את הכסף כאן, וארשום את הדבר אחרי שאסיים את הסוגייה הזאת...' אמר הרש"ש, וחיים הניח את הכסף על השולחן, ויצא בשקט מהחדר כדי לא להפריע לרב. הרב לקח את הכסף, דחף אותו בין דפי הרי"ף, והמשיך ללמוד. אך מרוב ריכוז בדברי התורה, כשסיים ללמוד, שכח מהתשלום לגמרי ופנה לדרכו בלי לרשום בספר החשבונות שהחוב הוחזר. לאחר תקופה, שם הרב לב שליד חובו של חיים החיט אין עדיין סימון. הוא הזמין אליו את חיים, ושאל אותו מדוע הוא מאחר בתשלום החוב. 'אבל הרב, כבר שילמתי! התפלא חיים. 'הרב לא זוכר!'

לא, הרב לא זכר... כנראה שהיה שקוע כל כך בלימודו, שכל דבר אחר נשכח ממנו! 'אני תמיד מוחק את החוב' אמר הרש"ש. 'אם אינך מוכן לשלם, נלך לבית הדין.' בסופו של דבר, החליט הרש"ש לוותר על החוב, כדי שחיים החיט לא יישבע בבית הדין לשקר... וכך יצאה השמועה בעיר שחיים הוא נוכל, ואנשים הפסיקו לבקר בחנותו. מצבו הלך והחמיר, והוא נהיה עני מרוד. לאחר מספר חדשים, לקח הרש"ש את ספרו של הרי"ף מהמדף, ופתאום נפל ממנו שטרות... או! ברגע שראה הרב את הכסף נזכר מיד במה שהיה. 'אבוי לי! קרא הרב בעצר 'אני מוכרח ללכת ולמצוא את חיים החיט ולבקש את סליחתו! מה עשיתי...?!' רץ הרש"ש וחפש את חיים החיט, וכשמצא אותו, נפל לפניו ארצה. הוא סיפר לו שמצא את הכסף, והתחנן שישלח לו. אך חיים החיט סירב. 'הרב, בגלל הטעות שלך נהרסו לי החיים!' הוא אמר. 'נהרס שמי הטוב, נהרסה פרנסתי...' 'אולי אעבור בין כל בתי הכנסת, ואברין בפני תושבי העיר שאתה העודק ואני טעיתי!' הציע הרש"ש. 'גם זה לא יעזור' אמר חיים. 'אתה יודע מה יאמרו? יאמרו שהרש"ש הצדיק החליט לטהר את שמי למרות שלא שילמתי באמת את החוב!' חשב הרש"ש לרגע, ואז חיזק. 'יש לי רעיון!' אמר 'לי יש בת, ולך יש בן. אם אחתן את בתי עם בנך, יבינו כולם שאתה צדיק, שהרי לא הייתי נכנס לקשרי משפחה עם נוכל!'

פניו של חיים אורו. שבנו יזכה לכבוד הגדול להיות חתנו של גאון הדור? כך באמת יחזור אליו שמו הטוב? הסכים חיים למחול לרש"ש בלב שלם על טעותו, וכך נישא בנו של הרש"ש לבתו של חיט פשוט, שהיתה כנראה זיווג משמים.... נפלאים דרכי ההשגחה!

לזיווג הגון

דוד בן אילנה.
צליל בת אסתר.
מירית בת דניאלה.
גולן בן אסתר.
אביה בן וידיאן.
צופית בת שרונה.
גל בת אסתר.
עופרי בן עמית.
שרה בת אוסנת.
שולמית.
אביה בת אוסנת.
שולמית.

לרפ"ש

בורוך חי בן לאה.
רחל בת שרה.
מירה בת רחל.
ר' נפתלי בן נעמה.
ציונה בת נעמה.
שמעון חמו.
ימנה בת חנינה.
אלגריה בת מרים.
אליאן בת עזיזה.
יוסף בן מרים.
מאיר בן חנינה.
איתי בן אהובה.

לע"נ

אליהו בר שרה.
מזל בת חנה.
יעקב בר מזל.
יצחק מאיר בר מזל.
ארלט חנה בת פריחה.
יוסף בר חנה.
ינית בת רחל.
סול בת מסעודי.
יצחק אברהם.
עמרם דמרי.
חנה בת מרים.
צבי כהן.